



Opioiden epidemie

Anniqe Bahn Müller – Witzenburg

Ventilation Practitioner

EMC - CTB

De berichtgeving in de kranten...

≡ Menu

nrc.nl

abonneer

'Stee
oxy

de Volkskrant

Columns & Opinie

Video

Wetenschap

Mensen

De Gids

REPORTAGE PIJNSTILLERS

De dokter als dealer: 'In Nederland is allang sprake van een stille opioïde-epidemie'

De dokter als dealer

Huisarts Jos van Bemmelen

- Schrikte van de indicatiestelling
- Veel patiënten gebruiken opioïden
- Opioïden zaten niet rijtje medicatie waarop beter gelet werd.
- Via herhaal recept te krijgen

De dokter als dealer

- Meerdere specialisten aan het woord
- Op dat moment geen inzicht in de verslavings problematiek
- Ex-verslaafden aan het woord

Opioïden & Opiaten

- Opioïden: synthetische morfine-achtige stoffen
- Opiaten: producten uit opium



Onderzoek NTVG

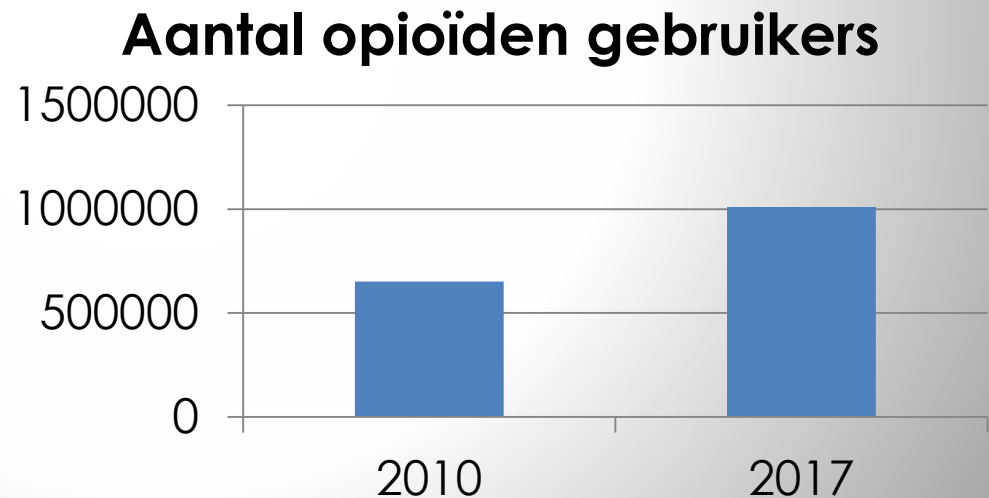
Toename van opioïdgebruik
extramuraal

Op basis van declaraties bij de
zorgverzekeraars

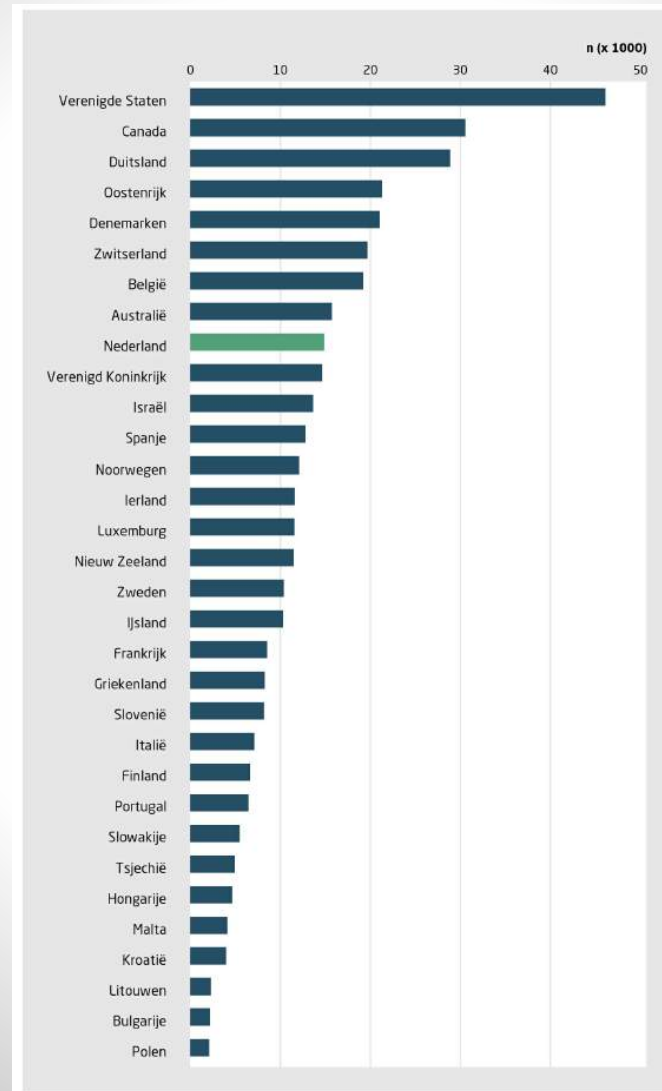
Groei van 8 jaar in kaart gebracht
(2010 – 2017)

Wat zijn de cijfers?

- Aantal opioïdegebruikers van 650.864 naar 1.010.474
- Groei > 55%



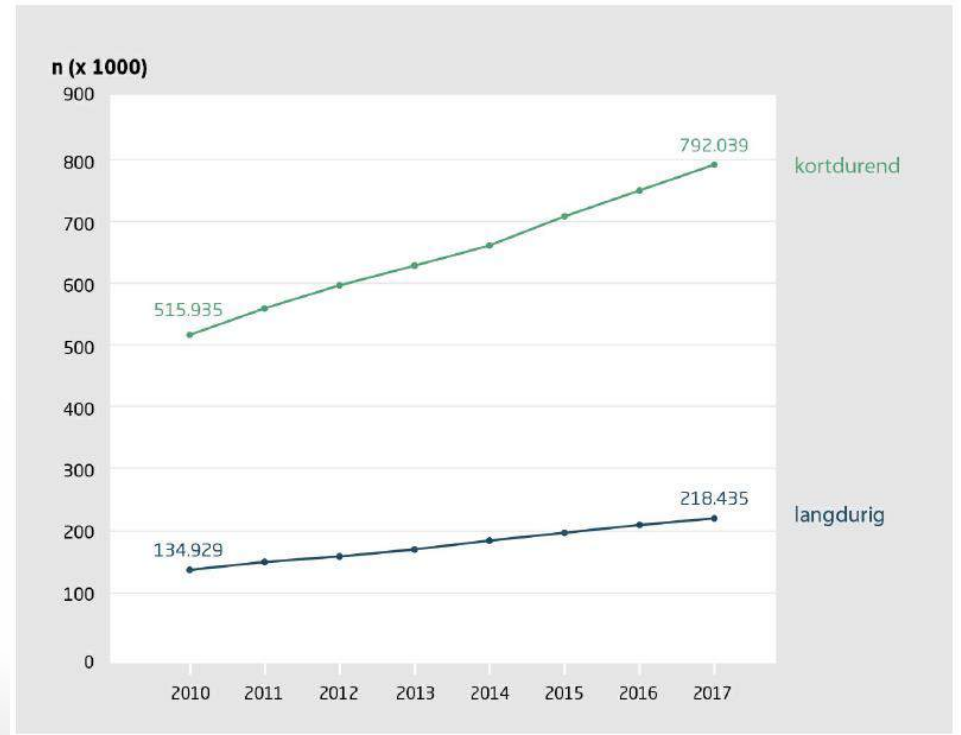
Nederland in de top 10



Toename in extramuraal opioïdgebruik in Nederland, M.H.J. Schepens et al (2019)

Lang vs kort gebruik

- Lang gebruik > 4 maanden
- 2010 20,7%
- 2017 21,6%



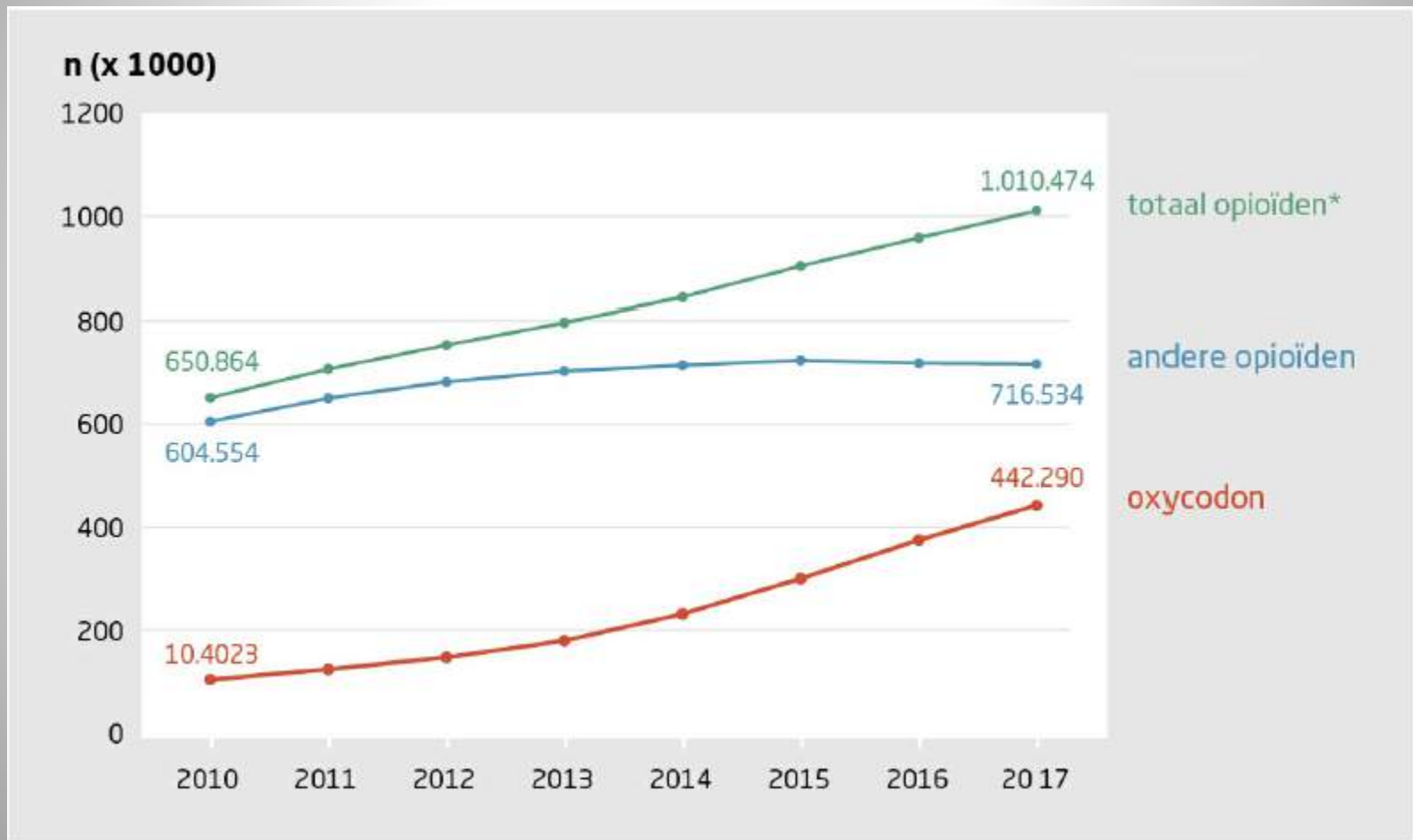
De groei

Meerdere oorzaken:

- Vergrijzing
- Meer aandacht voor pijnstilling
- Sneller ontslag uit ziekenhuis

- Grootste oorzaak: stijging van gebruik van Oxcycodon

Toename opioïden



Oxycodon

- Oxycodon is tweemaal krachtiger dan morfine
- Qua chemische samenstelling vergelijkbaar met morfine en heroïne.
- scoort in onderzoeken hoog op *likeability*
- Verslavingsgevoelig; bij gebruik van langer dan 30dgn
- Bij gewenning: meer gevoelig voor pijn

Goede marketing

- De Amerikaanse fabrikant Purdue Pharma zette oxycodon agressief in de markt
- Een doorbraak claimend in de pijnbestrijding.
- Laag risico op verslaving
- Pas jaren later zou fabrikant Purdue worden veroordeeld tot boetes van meer dan 600 miljoen euro voor misleiding.

Epidemie?

Hoogleraar anesthesiologie Albert Dahan van het LUMC:

- In Nederland is allang sprake van een stille opioïde-epidemie
- Hij schat dat 10 tot 20 procent van de patiënten verslaafd raakt.

De gevolgen

- Toename overdoseringen:
 - 2017 280
 - 2018 424Stijging van 51%
- Klinieken melden dat er tientallen nieuwe patiënten zich aanmelden per maand

Overdosering/vergiftiging

Tabel V: Indeling fysiologische effecten opioïdintoxicatie op orgaansysteem (5)

Centraal zenuwstelsel

- Analgesie
- Sedatie (verminderd bewustzijn tot coma)
- Misselijkheid en braken
- Miosis (pinpoint pupillen)
- Dysforie
- Hypothermie
- Urineretentie
- Hyporeflexie

Respiratoir

- Ademhalingsdepressie of onregelmatig ademhalingspatroon (Evt i.a.v. longoedeem)

Cardiovasculair

- Bradycardie
- Hypotensie

Gastro-intestinaal

- Obstipatie

Afkicken

- Verschijnselen:
 - Misselijkheid
 - Diaree
 - Slapeloosheid
 - Rillen onrustigheid
 - Transpireren
 - Spasmodermie

Pijnstilling in de acute zorg

Goed pijnstilling is belangrijk

Pijn moet behandeld worden

Volgens richtlijn/protocol:

- Driemaal daags een pijnscore
- Bij triage op SEH/gedurende gehele opname
- Actie ondernemen bij NRS >4
- Goede patiënten voorlichting



PAS OP!

- Uit onderzoek is gebleken dat we geneigd zijn om te weinig pijnstilling te geven
- Onbehandelde pijn geeft complicaties
- Acute pijn kan chronische pijn worden

En nu?

- Er moeten (betere) richtlijnen komen voor wanneer je welke pijnstilling moet voorschrijven
- Er zijn al regionale pijnteam samengesteld
- Meerdere ziekenhuizen hebben hun beleid aangepast
- Zware pijnstillers niet via een herhaalrecept?

Take home message

- Pijnstilling op maat
- Goede voorlichting
- Voorgeschiedenis van patiënt meenemen??

Bedankt voor jullie aandacht!

Zijn er nog vragen?